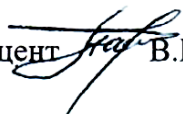

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ
МЕДИЦИНИ ТА БІОТЕХНОЛОГІЙ ІМЕНІ С.З. ГЖИЦЬКОГО
Факультет будівництва та архітектури
Кафедра соціальної сфери та культурної спадщини

ЗАТВЕРДЖЕНО

Гарант освітньо-професійної
програми «Комп'ютерні науки»
першого (бакалаврського) рівня
вищої освіти

к.т.н., доцент В.В. Пташник

СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ІСТОРІЯ УКРАЇНИ»

освітньо-професійна програма «Комп'ютерні науки»
спеціальність F3 «Комп'ютерні науки»
перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

ВИКЛАДАЧ

Войтович Надія Миколаївна

Електронна пошта:

wojtovych@ukr.net

Телефон

+380686489901

Войтович Надія Миколаївна:

Виконувач обов'язків завідувача кафедри історії України та економічної теорії Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького, к. істор. н., доцент.

Викладач з 15-річним досвідом, автор та співавтор 90 наукових і навчально-методичних праць, зокрема монографії, розділу у колективній монографії та 4 статей у журналах, що індексуються у наукометричних базах Web of Science і Scopus. Член Товариства «Бойківщина» у місті Львові. Експерт з акредитації освітніх програм НАЗЯВО.

Читає курси: «Історія України», «Історія України та цивілізаційний процес», «Історія української державності», «Історія України та української культури», «Львовознавство». Наукові інтереси: народна культура українців, народна демонологія українців Карпат, шлюбно-сімейні відносини українців Галичини міжвоєнного періоду, повсякдення сільського населення Галичини міжвоєнного періоду.

Львів 2025

Галузь знань: *F «Інформаційні технології»*
 Спеціальність: *F3 «Комп'ютерні науки»*
 Освітньо-професійна програма *«Комп'ютерні науки»*
 Рівень вищої освіти – *перший (бакалаврський)*
 Кількість кредитів – *4*
 Рік підготовки, семестр – *1 рік, 1 семестр*
 Компонент освітньої програми: *обов'язкова*
 Мова викладання: *українська*

Опис дисципліни

Призначення навчальної дисципліни:

Освітня компонента «Історія України» спрямована на отримання здобувачами однієї з важливих і універсальних компетентностей - подолання вузькопрофільного мислення, виховання фахівців вищої кваліфікації, духовно багатих особистостей, які розуміють моральну відповідальність за сучасне і майбутнє своєї Батьківщини. Дисципліна «Історія України» розкриває найважливіші етапи історичного шляху українського народу, поглиблює та систематизує знання здобувачів з історії та культури рідного народу.

Предметом вивчення цієї навчальної дисципліни є генезис, закономірності становлення та розвитку українського народу, історії його діяльності у сфері політичній, державотворчій, соціально-економічній, духовній від найдавніших часів до сьогодення у тісному взаємозв'язку із глобальними історичними процесами, з історією найближчих сусідів, з якими у різні часи українці перебували у складі різних держав

Мета навчальної дисципліни: формування у студентської молоді знань та уявлень про наукову періодизацію історії України, характерні риси основних періодів української історії, допомогти їй засвоїти досвід національного державотворення, традиції української державності, показати боротьбу українського народу за її відродження та збереження. розкрити історію соціально-економічних та суспільно-політичних процесів в Україні, основні етапи українського національно-визвольного руху, його конкретний зміст і організаційні форми, висвітлити зміст і особливості розвитку української матеріальної та духовної культури, її взаємозв'язок зі світовою культурою, показати найважливіші події та явища української історії в контексті світової історії, роль України в системі міжнародних відносин.

Завдання навчальної дисципліни: визначити місце України в сучасному культурно-цивілізаційному просторі; розвиток культури історичного мислення, вироблення вмінь аналізувати й оцінювати явища політичного та культурно-цивілізаційного розвитку українського суспільства у контексті світових подій та явищ, зіставляти цивілізаційні процеси з аналогічними в інших країнах, робити аргументовані висновки, застосовувати набуті знання для прогнозування цивілізаційного вибору нашої держави; формувати свідомість громадянина й патріота України та її культури.

Пререквізити: Для успішного опанування дисципліни «Історія України» студент повинен мати базові знання з предметів гуманітарного та суспільного циклів, які формують загальне уявлення про закономірності розвитку людства, основи державотворення та культурні процеси.

Постреквізити: Опанування навчальної дисципліни «Історія України» є базою для подальшого вивчення нормативних і вибіркового курсів, що передбачають поглиблене розуміння історичного розвитку українського суспільства, державності, культури та правових процесів.

Структура курсу

№п/п	Тема	Результати навчання
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. УКРАЇНА В ДАВНИНУ, СЕРЕДНЬОВІЧЧЯ ТА РАННЬОМОДЕРНИЙ ЧАС.		
1	Тема 1. Первісне суспільство та перші державні утворення на території України.	Знати: - теоретичні, духовні, прикладні компоненти історичного знання, їхню роль та функції у державотворчому процесі України, піднесенні української національної свідомості; - основні наукові концепції і напрями вивчення історії України і перспектив державотворчих процесів. - етапи розвитку Київської Русі; історичне значення запровадження християнства в Київській державі; місце і роль Київської Русі в історії Європи. - причини політичної роздробленості Київської Русі; - роль Галицько-Волинської держави у боротьбі проти монгольських завойовників; - роль Запорізької Січі; - роль козацтва як впливового чинника тогочасного міжнародного життя. - визначальні моменти процесу ліквідації автономних прав України; - особливості соціально-економічного розвитку України другої половини XVII-XVIII ст. - специфіку процесу національно-духовного відродження (1-й етап); процесу політизації національного руху і їх роль в якісних змінах в українському суспільстві. - причини скасування кріпосного права; зміст і спрямованість демократичних реформ; - особливості процесу індустріалізації економіки в Україні; характер зумовленості розгортання суспільно-політичних рухів; - провідні тенденції процесів 2-го етапу українського національного відродження на західноукраїнських землях і на Наддніпрянщині. Вміти: - простежити процес становлення людського суспільства і перших державних утворень на території сучасної України, охарактеризувати кожний з його етапів, з'ясувати причинно-наслідкові зв'язки, закономірності, результати. - охарактеризувати роль Галицько-Волинського князівства в історії української державності. - з'ясувати і проаналізувати причини і наслідки входження українських земель до складу Литви та Польщі; охарактеризувати становище українських земель у складі Речі Посполитої; показати становище української православної церкви. - охарактеризувати феномен козацтва (генезис, характерні риси та особливості); - проаналізувати причини, рушійні сили, характер, етапи, результати та історичне значення революції середини XVII ст. в історії України і міжнародному аспекті. - дати оцінку новим геополітичним реаліям в Україні в результаті територіальних здобутків Росії у районі Чорного моря у др. пол. XVIII ст. - проаналізувати кризу середньовічних і розвиток нових соціально-економічних відносин (ринкових);
2	Тема 2. Київська Русь. Галицько-Волинська держава.	
3	Тема 3. Українські землі в складі Литви і Речі Посполитої.	
4	Тема 4. Виникнення українського козацтва. Українська національна революція середини XVII ст.	
5	Тема 5. Україна наприкінці XVII – у XVIII ст.	
6	Тема 6. Україна в першій половині XIX ст.	
7	Тема 7. Україна в складі Російської імперії в другій половині XIX ст.	
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. УКРАЇНА В ПІЗНЬОМОДЕРНИЙ ЧАС ТА В СУЧАСНІЙ ДОБІ.		

8	Тема 8. Україна на початку XX ст.	Знати: - нові реалії, характерні риси та особливості промислового розвитку та аграрних перетворень в українських землях означеного періоду; - нові суспільно-політичні явища та тенденції, що з'явилися у ході революції 1905-1907 рр., їх вплив на розвиток України; суть трагедії українського народу, пов'язаної з подіями Першої світової війни. - специфіку процесу українського національного відродження. - причини, рушійні сили, характер, етапи, результати та історичне значення революції в історії України і у міжнародному аспекті. - причини, зміст, спрямованість, хронологічні рамки політико-економічних курсів щодо України в складі СРСР, їх взаємообумовленість, форми, наслідки, особливості прояву в Україні. - становище українських земель в складі Польщі, Румунії, Чехословаччини. - особливості національно-визвольної боротьби українського народу під час Другої світової війни. - процеси, події, факти повоєнної відбудови і розвитку України, її зовнішньополітичної діяльності; визначити основні тенденції та характерні риси розвитку України в умовах деєсталінізації. - підсумки розвитку українського суспільства кінця XX – початку XXI ст.; становище України в геополітичному просторі (економічний, політичний, демографічний, етнічний та культурний аспекти); з'ясувати вплив глобалізації на історичну долю України на рубежі двох тисячоліть. Вміти: - застосовувати теоретичні положення та понятійний апарат історичної науки для аналізу процесів українського національного відродження (кінець ХІІІ – початок XX ст.). - обґрунтувати двоїстість і суперечливість результатів соціально-економічного і суспільно-політичного розвитку України в складі СРСР. - простежити форми і механізми збереження української національної ідентичності в складі Польщі, Румунії, Чехословаччини. - Розкрити засади, методи та форми діяльності окупаційних режимів (радянського та нацистського) щодо українського народу, використання його людських, інтелектуальних та природних ресурсів. - простежити і проаналізувати процеси наростання застійних явищ у різних сферах життя УРСР; охарактеризувати дисидентський рух; визначити головні чинники, що зумовили процес перебудови, показати її наслідки для України. - охарактеризувати політико-правові, соціальні, економічні та духовні й культурні процеси в сучасній Україні.
9	Тема 9. Українська національно-демократична революція (1917-1920).	
10	Тема 10. Україна в складі СРСР (1922-1939).	
11	Тема 11. Західноукраїнські землі в 20-30-х рр. XX ст.	
12	Тема 12. Україна в роки Другої світової війни (1939-1945).	
13	Тема 13. Україна в другій половині 40-80-х рр. XX ст.	
14	Тема 14. Україна на шляху побудови незалежної держави.	

Навчальний контент

Формування програмних компетентностей

Індекс в матриці ОП	Програмні компоненти
ЗК1	
ЗК7	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК14	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного)

	суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
ЗК15	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
ПРН1	Застосовувати знання основних форм і законів абстрактно-логічного мислення, основ методології наукового пізнання, форм і методів вилучення, аналізу, обробки та синтезу інформації в предметній області комп'ютерних наук
ПРН20	Використовувати навички спілкування державною та іноземною мовами у роботі за фахом, знати історію держави, дотримуватись правових норм, морально-етичних принципів, академічної доброчесності, формувати ефективну стратегію впровадження проектів та стартапів, вести активний і здоровий спосіб життя.

Літературні джерела

Базова:

1. Аркуша О. Г., Кондратюк К. К., Мудрий М. М., Сухий О. М. Час народів. Історія України XIX століття : навч. посіб. Львів, 2016. 408 с.
2. Балусок В., Галенко О., Гаскевич Д. та ін. Шлях з первісності у цивілізацію. Українські шати середньовіччя. Київ : Академперіодика, 2023. 658 с.
3. Бойко О.Д. Історія України : посіб. для студ. вузів. Київ : Академвидав, 2018. 720с.
4. Бойко О. Новітня історія України 2014-2019 рр. Київ : Академія, 2020. 160с.
5. Борисова О., Климів А. Історія української державності. Київ, 2018. 464 с.
6. Відносини Польщі з Литвою, Білоруссю та Україною 450 років після Люблінської унії / за ред. Т. Стемпнєвського, Б. Сурмач. Київ : Ніка-Центр, 2020. 168с.
7. Войтович Н., Бричка Б. Бідність в Україні: історико-економічний аналіз. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. Серія: історичні науки*. 2022. Том 33 (72) № 1. С. 14-20.
8. Дуцик Д. Збройний конфлікт в термінах : путівник для України. Київ, 2019. 235 с.
9. Історія України: підручник для студентів неісторичних спеціальностей вищих навчальних закладів / [О. М. Бут, М. І. Бушин, Ю. І. Вовк та ін.]; за заг. ред. д.і.н., проф. М. І. Бушина, д.і.н., проф. О. І. Гуржія; М-во освіти і науки України, Черкас. держ. технол. ун-т. Черкаси: ЧДТУ, 2016. 644 с.
10. Плохій С. Брама Європи. Історія України від скіфських воєн до незалежності. Харків : Клуб сімейного дозвілля. 2018. 496 с.
11. Україна в епіцентрі протистояння світових систем (1939–1990) /

- Даниленко В. та ін. ; керівн. авт. кол. Л. Якубова. Київ : Академперіодика, 2021. 544 с.
12. Україна й українці в постімперську добу (1917–1939) / Єфіменко Г. та ін. ; керівн. авт. кол. Л. Якубова. Київ : Академперіодика, 2021. 620 с.
 13. Файзулін Я. Історія.UA: постаті, факти, версії. Київ : Комора, 2021. 560 с.
 14. Хоткевич Г. Історія України (до кінця XVI століття). Київ : Центр навчальної літератури, 2020. 229 с.
 15. Шандра В., Аркуша А. Україна в XIX столітті: людність та імперії. Київ : Академперіодика, 2022. 436 с.

Допоміжна

1. Війна і міф. Невідома Друга світова / за заг. ред. О. Зінченка, В. В'ятровича, М. Майорова. Харків : Клуб Сімейного Дозвілля, 2016. 272 с.
2. Бачинська О., Чухліб Т. Історія козацтва після зруйнування Запорозької Січі (1775-1905). Київ.: Арій, 2016. 464 с.
3. Бачинська О.А., Чухліб Т.В., Щербак В.О. Українське козацтво. Золоті сторінки історії. Київ.: ПП «КРИСТАЛ БУК», 2015. 400 с.
4. Войтович Н. Розлучення у сім'ях українців Галичини у 20-30-их рр. XX століття (за матеріалами судових справ Львівської Греко-католицької митрополичої консисторії). *Український історичний журнал*. 2022. 6. С. 98–107.
5. Глушко М. Історія народної культури українців : навч. посібн. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2018. 416 с.
6. Горобець В. Князі і гетьмани усієї Русі. «Через шаблю маєм право». Злети і падіння козацької держави 1648-1783 років. Харків.: Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2016. 352 с.
7. Енциклопедія історії України. Том Україна – Українці. Книга 2 / голова ред. кол. В. А. Смолій. Київ : Наукова думка, 2019. Т. Україна – Українці. Кн. 2. 842 с.
8. Кралюк П.М. Історія України «без брому». Розвиток державності на українських землях. Харків.: Фоліо, 2020. 424 с.
9. Лицарі Дикого Поля. Плугом і мушкетом. Український шлях до Чорного моря. Упорядник: К. Галушко. Харків.: Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2016. 352 с.
10. Мицик Ю., Бажан О. Історія України. Київ.: ТОВ «Видавництво «КЛІО», 2015. 677с.
11. На бій за волю. Перемога через поразки. Україна у війнах і революціях 1914-1921 років. А. Руккас, М. Ковальчук, А. Папакін, В. Лободаєв. Харків.: Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2016. 352 с.
12. Народження країни. Від краю до держави. Назва, символіка, територія і кордони України. Упорядник: К. Галушко. Харків.: Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2016. 352 с.
13. Поле битви – Україна. Від «володарів степу» до «кіборгів». Воєнна історія України від давнини до сьогодення. Упорядник: К. Галушко. Харків.: Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2016. 352 с.

14. Русь «після Русі». Між короною і булавою. Українські землі від королівства Русі до Війська Запорізького. Упорядник: К. Галушко. Харків.: Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2016. 352 с.
15. Старченко Н. Українські світи Речі Посполитої. Історії про історію. Київ : Laurus, 2022. 616с.
16. Історія України : підручник / В.А. Качкан та ін. ; за ред. В.А. Качкана. Київ, 2018. 360 с.
17. Терський С.В. Археологія України: середньовічна доба. Навчальний посібник. Львів: Видавництво Львівської Політехніки, 2017. 256 с.

Інформаційні ресурси

- Архів друкованих видань Всеукраїнської академії наук, 1919-1931 рр. URL: <http://vuan.nibu.kyiv.ua/> (дата звернення: 13.05.2024).
- Архів української періодики онлайн. URL: <https://www.libraria.ua/> (дата звернення: 13.05.2024).
- Електронна бібліотека «Діаспоріана». URL: <https://diasporiana.org.ua/> (дата звернення: 13.05.2024).
- Електронна бібліотека «Історична спадщина України». URL: <https://nibu.kyiv.ua/greenstone/cgi-bin/library.cgi> (дата звернення: 13.05.2024).
- Електронна бібліотека «Культура України». URL: <https://elib.nlu.org.ua/> (дата звернення: 13.05.2024).
- Електронна бібліотека «Україніка». URL: <http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/ua/elib.exe?C21COM=F&I21DBN=UKRLIB&P21DBN=UKRLIB> (дата звернення: 13.05.2024).
- Електронний архів Українського визвольного руху. URL: <https://avr.org.ua/> (дата звернення: 13.05.2024).
- Енциклопедія історії України. URL: <http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?C21COM=F&I21DBN=EIU&P21DBN=EIU> (дата звернення: 13.05.2024).
- Ізборник. Історія України IX-XVIII ст. Першоджерела та інтерпретації. URL: litopys.org.ua (дата звернення: 13.05.2024).
- Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича. URL: <https://www.inst-ukr.lviv.ua/> (дата звернення: 13.05.2024).
- «Історична Правда» – онлайнове суспільно-історичне, науково-популярне видання. URL: <http://www.istpravda.com.ua/> (дата звернення: 13.05.2024).
- Історичний вебінар\Historical Webinar. URL: <https://www.youtube.com/@historicalwebinar1452> (дата звернення: 13.05.2024).
- Локальна історія. Без брому. URL: <https://www.youtube.com/@localhistoryUA/videos> (дата звернення: 13.05.2024).
- Сергій Білокін (Київ). Персональний сайт історика України. URL: <https://s-bilokin.name/> (дата звернення: 13.05.2024).
- Сумський історичний портал. URL: <https://history.sumy.ua/> (дата звернення: 13.05.2024).

13.05.2024).

Україна модерна: міжнародний інтелектуальний часопис. URL: <https://uamoderna.com/index.php> (дата звернення: 13.05.2024).

Український інститут національної пам'яті. URL: <https://uinp.gov.ua/> (дата звернення: 13.05.2024).

Український історичний журнал. URL: <http://uhj.history.org.ua/uk> (дата звернення: 13.05.2024).

Український тиждень. URL: <https://www.youtube.com/@TyzhdenUA/videos> (дата звернення: 13.05.2024).

Чтиво – вільна онлайн-бібліотека україномовної літератури. URL: <https://chtyvo.org.ua/> (дата звернення: 13.05.2024).

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: Списування під час контрольних робіт заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань під час заняття.

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із ведучим викладачем курсу.

Критерії оцінювання

Успішність студента оцінюється шляхом проведення поточного та підсумкового контролю.

Максимальна кількість балів з дисципліни «Історія України», яку може отримати студент протягом семестру за всі види роботи за результатами поточного оцінювання становить 50. Результати **поточного контролю** оцінюються за чотирибальною («2», «3», «4», «5») шкалою. В кінці семестру обчислюється середнє арифметичне значення (САЗ) усіх отриманих студентом оцінок з наступним переведенням його у сто бальну шкалу за формулою: $ПК = 10 \cdot САЗ$. За результатами підсумкового контролю (Е) здобувачі освіти отримують ще 50 балів, а підсумкова оцінка розраховується за формулою: $ПК + Е$.

Поточний контроль здобувачів освіти заочної форми навчання під час настановчої та лабораторно-екзаменаційної сесії оцінюється максимум у 30 балів. Ще 70 балів відведено на виконання контрольної роботи (КР) та підсумкового екзамену (ЕК). Підсумкова оцінка розраховується за формулою: $ПК + КР + ЕК$. При цьому

виконання контрольної роботи у міжсесійний період оцінюється у 20 балів, а складання екзамену – у 50 балів.

В екзаменаційну відомість студентів у графі «за національною шкалою» виставляється оцінка «відмінно/добре/задовільно» відповідно до таблиці 1.

Критерії поточного оцінювання знань студентів

Оцінка	Критерії оцінювання
5 («відмінно»)	У повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко і всебічно розкриває зміст, використовуючи обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив 90% тестових завдань.
4 («добре»)	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст завдань, використовуючи обов'язкову літературу. При викладанні окремих питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються несуттєві неточності й незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.
3 («задовільно»)	У цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив близько половини тестових завдань.
2 («незадовільно»)	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Викладає матеріал фрагментарно та поверхово, без аргументації й обґрунтування, недостатньо розкриває зміст теоретичних і практичних завдань, допускає суттєві неточності. Правильно вирішив менше половини тестових завдань.

Переведення підсумкових рейтингових оцінок з дисципліни, виражених у балах за 100-бальною шкалою, у оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS

Таблиця 1 – Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, диференційованого заліку, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
74–81	C		
64–73	D	задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання

0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
------	---	--	--

До Силабусу також готуються матеріали навчально-методичного комплексу:

- 1) Навчальний контент (розширений план лекцій);
- 2) Тематика та зміст практичних робіт;
- 3) Завдання для підсумкового контролю;
- 4) Електронні матеріали у віртуальному навчальному середовищі.